

۳۹۵۴۷

کنترل آفات بدون سموم شیمیایی

راهنمای تولید محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک

نگارش : مهندس سید جمال حمدیه راد

با همکاری : مهندس سید حسن ملکشی

انتشارات مرز دانش

سرشناسنامه

عنوان و نام پدیدآور

کنترل آفات بدون سوم شیمیایی: زاهنماه تولید محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک انگارش سینا احمدیه رادبا همکاری سید حسن ملکشی.

تهران: مرز دانش، آینگاه، ۱۳۹۴،

۱۲۰ ص: مصور.

۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴۵-۴۱-۲

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

فیپا

یادداشت

آفت‌ها - مبارزه ببولوژیکی.

ملکشی، سیدحسن

شناسه افزوده

SB۹۷۵/۳-۹۱۳۹۰

ردی‌بندی کنگره

۶۳۲-۹۶

ردی‌بندی یوبی

۳۵۸۵۰۳۴

سما، تابستانی ملی

انتشارات مرزدانش

مرزدانش توزیع کتاب دانشگاهی

نام کتاب : کنترل آفات بدون دم شیمیایی: زاهنماه تولید محصولات کشاورزی سالم و ارگانیک

نگارنده

سینا احمدیه راد

ناشر

انتشارات مرزدانش

چاپ

جباری

نوبت و سال چاپ : دوم ۱۳۹۴ شمارگان: ۱۱۰ سخه

نام

انتشارات آینگاه

ناشر

۹۷۸-۶۰۰-۶۰۴۵-۴۱-۲

شابک

۷۰۰۰ تومان

قیمت

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ابوریحان - کوچه عنصری پلاک ۱۱

تلفن ۰۹۱۲۳۷۱۴۰۳۱ همراه: ۰۶۶۴۰۳۶۵۰

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - بین خیابان ۱۲ فروردین و فخر رازی - پاساز فروزنده - طبقه منفی ۱

واحد ۰۸۰۸ تلفن: ۰۶۶۹۷۹۲۱۳-۰۶۶۹۷۹۲۰۸

www.marzedanesh.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۱	تاریخچه مصرف سوم
۲	فصل اول: کنترل بیولوژیک و آفتکش‌های میکروبی
۳	۸ مقدمه
۴	۹ شکارگرها
۵	۱۰ کفشدوزک
۶	۱۱ بالتوری سیز
۷	۱۲ مگس‌های گل یا سیرفید
۸	۱۳ پشه‌شنه خوار
۹	۱۴ من‌های گل یا اوریوس
۱۰	۱۵ کنه‌های شکارگر
۱۱	۱۶ انگل‌ها (پارازیت‌ها، پارازیتوییدها)
۱۲	۱۷ زنبورهای پارازیتویید
۱۳	۱۸ زنبورهای ایکنثرومونید
۱۴	۱۹ زنبورهای برآکرند
۱۵	۲۰ زنبورهای آفیدیوس
۱۶	۲۱ زنبورهای تریکوگراما
۱۷	۲۲ زنبورهای انکارسیا
۱۸	۲۳ مگس‌های ناکنید

۲۰	آفتکش‌های میکروبی یا عوامل بیمارگر (پاتوژن‌ها)
۲۶	فارج‌های حشره‌کش
۳۰	ویروس‌های حشره‌کش
۳۳	تک سلولی‌ها (بروتوزوآ)
۳۴	باکتری‌های قارچ‌کش
۳۵	قارج‌های قارچ‌کش
۳۷	قارج‌های علفکش
۳۸	فرآورده‌های میکروبی بخمره
۴۲	تنظیم کننده‌های رشد حشرات (دی‌جی‌ا)
۴۴	فضی دوم، فتنهای گیاهی (بوتانیک)
۴۶	مقدمه
۴۷	حشره‌کش‌های گیاهی
۴۸	پیرتروم
۴۹	چربیش یا نیم
۵۰	نیکوتین
۵۱	روتون
۵۲	رایانا
۵۴	سابادیلا
۵۵	عصاره سیر
۵۶	عصاره پوست مرکبات

۵۲	عصماره فلفل
۵۳	صابون حشره کش
۵۵	روغن های با غبانی گیاهی
۵۷	علف کش های گیاهی
۵۸	صابون علف کش
۵۹	علف کش حاوی سرکه

فصل سوم : آفت کش های معدنی

۶۰	مقدمه
۶۱	روغن های معدنی یا نفتی
۶۲	گوگرد
۶۳	بی کربنات سدیم و پتاسیم
۶۴	فسفات آهن
۶۵	کانولین
۶۶	دیاتومیت
۶۷	برات ها (براکس و اسید بوریک)
۶۸	سیلیکازل

فصل چهارم: جلب کننده ها و تله ها

۷۹	مقدمه
۸۰	جلب کننده های شبیه ای یا فرومون ها
۸۱	تله های فرمونی

۷۹	جلب کننده‌های بینایی
۸۱	تله‌های مرطوب
۸۲	تله محرومی مگس خانگی
۸۴	تله حلزون
	فصل پنجم: دورکننده‌ها
۸۶	مقدمه
۸۷	کاتولین
۸۷	گیاه سیر
۸۸	سیترونلا (دورکننده پشه‌ها)
۸۹	داناتونیم بنزووات و سایر دورکننده‌های پستانداران و پرندگان
۹۰	نوار و رنگ دورکننده حلزون
۹۱	پیوست ۱: مشخصات تعدادی از تولید کنندگان و واردکنندگان، عالی و فرآورده‌های کنترل آفات
۱۰۸	منابع مورد استفاده
۱۰۹	منابع بیشتر برای مطالعه علاقه‌مندان
۱۱۱	پیوست ۲: تصاویر عوامل و محصولات کنترل آفات سازگار با محیط زیست

پیشگفتار

قدمت مصرف سوم شیمیایی در ایران به بیش از ۵۰ سال و پس از جنگ جهانی دوم می‌رسد که در این مدت مقادیر زیادی از انواع سوم شیمیایی به کشور وارد شده و تا حدود یک دهه پیش با قیمت‌های بسیار ارزان از سوی دولت در اختیار کشاورزان قرار داده می‌شدند. پیاوه‌ها ناگوار این سیاست نادرست که البته منحصر به کشور ما نبوده و در اغلب کشورهای جهان اجرا شده، سرمایشی‌های بی‌رویه و بعض‌ا غیرضروری با سوم یارانه‌ای ارزان قیمت و بروز مانکاتی جون تهدید سلامتی مصرف‌کنندگان در اثر باقی‌مانده سوم در محصولات کشاورزی، بودند، از خاک و هوا، از بین رفتن دشمنان طبیعی و مقاومت فرآینده در آفات بود.

امروزه با افزایش آگاهی جامعه نسبت به عوایض سوء کاربرد بی‌رویه سوم، خوشبختانه سازمان‌های مستول در کشورمان به درستی سیاست برگ را کشاورزان به کاهش مصرف سوم و تولید محصولات سالم و ارگانیک را در پیش گرفته‌اند از نمونه‌های موفق این اقدامات می‌توان به تاسیس «کانون هماهنگی دانش و صنعت تولید فرآورده‌های کتربل بیولوژیک آفات کشاورزی و دامی» در موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، با تدبیر معاونت محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری و همت

مسئولین مرتبط با کنترل بیولوژیک، به منظور ایجاد هماهنگی بین دانش و صنعت، اشاره نمود.

ماموریت اصلی کانون کمک به بهبود و ارتقاء سلامت جامعه از طریق تولید محصولات کشاورزی سالم و حفظ محیط‌زیست با توسعه‌ی تولید و کاربرد فرآورده‌های کنترل بیولوژیک آلت کشاورزی و دامی می‌باشد. در این راستا اقدامات گسترده‌ای طی سال ۱۳۹۰ صورت گرفت. برگزاری همایش و جشنواره ملی توسعه کنترل بیولوژیک در ایران با ارایه بیش از ۷۰ مقاله تحلیلی و تحقیقی در حوزه کنترل بیولوژیک آفات محصولات کشاورزی و مشارکت بیش از ۳۰ شرکت تولید‌ننده عوامل و فرآورده‌های کنترل بیولوژیک و محصولات سالم و ارگانیک از جمله اقدامات مهم کانون مذکور بوده است.

در حال حاضر، با توجه به تمایل شدید کشورها به توقف یا کاهش مصرف سموم، آنان با کمبود اطلاعات در خصوص جایگزین‌های طبیعی برای سموم شیمیایی روبرو می‌باشند.

نگارنده نیز با هدف پر کردن این خلاصه اطلاعاتی، تلاش نموده است به ارائه روش‌های عملی و معروفی جایگزین‌های طبیعی برای سموم شیمیایی پرداخته و منابع دسترسی به آنان در کشورمان را در حد امکان معرفی نماید.

در این کتاب ضمن معرفی جایگزین‌هایی چون عوامل کنترل بیولوژیک، آفت‌کش‌های معدنی و گیاهی، جلب‌کننده‌ها، دورکننده‌ها و ابزار مختلف کنترل آفات، نسل جدیدی از حشره‌کش‌ها شامل آفت‌کش‌های میکروبی و تنظیم کننده‌های رشد حشرات نیز معرفی شده‌اند.

لازم است از روزهشگر محترم جناب آقای مهندس هلکشی به جهت همکاری در گردآوری اطلاعات و ریزایش علمی و ادبی این مجموعه صمیمانه قدردانی نموده و از کلیه محققین و کارشناسان محترم در راست نمایم که کاستی‌ها و نظرات کارشناسی خود را جهت اعمال در چاپ‌های بعدی به اطلاع ایجاد برسانند.

امید است اطلاعات ارائه شده در این کتاب، مشاورزان علاقمند به تولید محصولات سالم و ارگانیک را در رسیدن به اهداف خود یاری نماید و از این پس شاهد رشد روزافزون عرضه اینگونه محصولات در کشورمان باشیم، چرا که لامت جامعه در گرو مواد غذایی سالم و فاقد باقی‌مانده سوم است.